

Commissie Zorgvuldig Bestuur

CZB/V/KSO/2016/378

BETREFT: huren van minilaptops

1. PROCEDURE

1.1. Ontvangst: 13 mei 2016

1.2. Verzoeker
Directieteam [X].

1.3. Betrokken school
/

1.4. CZB

Bij e-mail van 13 mei 2016 wordt de vraag aan het secretariaat bezorgd.

Bij e-mail van 25 mei 2016 wordt verzoeker voor de zitting van de Commissie uitgenodigd.

Bij e-mail van 25 mei en 3 juni 2016 laat verzoeker weten wie op de zitting aanwezig zal zijn.

2. INHOUD van de VRAAG

De campus secundair onderwijs van verzoeker telt in totaal circa 650 leerlingen. Het gros van hen volgt een ASO-richting (70%). Om te voldoen aan de minimale vereisten van het leerplan en de vinger aan de pedagogische pols te kunnen houden qua ICT-implementatie werd reeds heel wat geïnvesteerd in computers, beamers en recent ook mini-laptops. Dit kon enkel dankzij de weliswaar beperkte overheidssteun alsook en vooral dankzij de steun van de vriendenkring, alsook door de vindingrijkheid en creativiteit van de ICT-coördinator. Op die manier is men er jarenlang in geslaagd om te voldoen aan wat de leerplannen voorschrijven qua minimale vereisten en ICT-integratie.

De campus heeft een uitgesproken doorstromingsprofiel. Doel is dat leerlingen doorstromen naar een bachelor- of masteropleiding waar het noodzakelijk is om in de digitale wereld beslagen te zijn.

Het aanbieden van de STEM-richting alsook ICT-integratie in taalvakken, LO, sport, wiskunde en kunst (de campus heeft een kunstafdeling) verhogen de noden aan ICT-materiaal gevoelig. Bovendien vermeldde het doorlichtingsverslag (doorlichting van eind vorig schooljaar) dat in elk 'gewoon' vaklokaal enkele computers zouden moeten voorzien worden om tegemoet te komen aan de nieuwe leerplannen. De toestellen worden ook gebruikt voor de taalzwakkere OKAN-leerlingen die op die manier digitaal terminologisch aan de slag kunnen gaan.

Concreet wil verzoeker vooral investeren in minilaptops die op school blijven. Verzoeker heeft er begin dit schooljaar 20 gekocht (6000 euro in totaal). De ICT-coördinator zorgt voor de nodige software en apps en staat in voor het onderhoud. De toestellen worden vooral gebruikt tijdens de lessen wiskunde in de wetenschapsrichtingen van de tweede graad en in steeds meer wetenschapsvakken. Occasioneel (omdat ze constant gebruikt worden) worden ze ook door taalleerkrachten e.a. ingeschakeld. Deze manier van werken bevalt iedereen ten zeerste want leerlingen hoeven geen duur toestel te leasen of aan te kopen. Omdat de pedagogische ervaringen van de leerkrachten dusdanig positief zijn, komt de zeer uitdrukkelijke vraag van hen om deze piste verder te bewandelen. Dit vraagt echter een dermate grote nood aan financiële investeringen die onmogelijk door de werkingsmiddelen of vriendenkring kunnen worden opgehoest. Verzoeker wilt alle leerlingen alle kansen geven en financieel zwakkere ouders en dus leerlingen geen slachtoffer laten zijn. Het laten leasen of aanschaffen van een toestel zou handenvol geld kosten en niet in verhouding staan tot de effectieve aanwendingsstijd van de toestellen in de lessen.

Verzoeker wil via de schoolfactuur de leerlingen jaarlijks een bedrag van 30 tot 35 euro aanrekenen voor het gebruik van de minilaptops, wat ongeveer neerkomt op één euro per schoolweek. De argumenten hiervoor luiden als volgt:

- Geen risico van diefstal
- Geen risico van valgevaar
- Beschikbaar voor iedereen
- De risico's dat er op weg van en naar school iets gebeurt vallen weg (vergeten op de trein...)
- Iedereen in dezelfde klas gebruikt hetzelfde toestel
- Veel goedkoper dan leasen of aanschaffen
- De verplichte aankoop van een wetenschappelijk rekentoestel vervalt (tussen de 75 en 100 euro)
- Minder boeken dienen gehuurd te worden (voor wiskunde in de vierdes vervallen er al enkele huurboeken op die manier)
- Geen afhankelijkheid van externe partners (leasingmaatschappijen) die de school wel zouden 'ontlasten' van de financiële opvolging enerzijds, maar anderzijds de kansarmere leerlingen en hun ouders zouden 'opvolgen'.
- Zowel de schoolraad als de ouderraad steunen formeel onze visie ter zake.
- Op termijn zouden ook andere zaken kunnen wegvallen: aankoop tabel van Mendelejev, de huur of aankoop van een atlas, enz.
- De levensduur van de toestellen is relatief. Bij leasing op 3 jaar is er vervolgens een dubbele kostprijs voor een carrière in het secundair onderwijs. Bovendien kan de ICT-coördinator zelf de levensduur makkelijker verlengen dan wanneer de school afhankelijk (zou) zijn van een externe partner.

Het doel is alle leerlingen alle kansen te geven. Verzoeker is er rotsvast van overtuigd dat men op die manier trouw blijft aan het pedagogisch project van het GO! en ouders niet op kosten jaagt.

3. ZITTING COMMISSIE

3.1. Datum en uur: 3 juni 2016.

3.2. Kamer

Kamer bevoegd voor het secundair onderwijs, het deeltijds kunstonderwijs, het volwassenenonderwijs en de centra voor leerlingenbegeleiding

3.3. Commissieleden

De Commissie is in overeenstemming met artikel V. 22 van het Onderwijsdecreet- XIII-Mozaïek en artikel 1 tot en met artikel 3 van het ministerieel besluit van 28.11.2007 betreffende de samenstelling van de Commissie Zorgvuldig Bestuur als volgt geldig samengesteld:

De heer Bengt Verbeeck, voorzitter.

Hilde Timmermans, Lieven Cloots, Etienne Becuwe en Jean Dujardin, leden.

3.4. Aanwezige betrokkenen, getuigen, deskundigen, raadslieden

Voor verzoeker:

- mevr. [A], directie;
- de heer [B], directie;
- mevr. [C], leerkracht.

3.5. Stemming

De Commissie heeft na beraadslaging en met eenparigheid van stemmen de volgende conclusies opgesteld betreffende bevoegdheid en advies.

4. ADVIES VAN DE COMMISSIE

4.1. Regelgeving

** Internationaal Verdrag inzake Economische, Sociale en Culturele rechten van 19 december 1966.*

Artikel 13 bepaalt dat de Lid-Staten zich engageren om het middelbaar onderwijs door middel van alle passende maatregelen en in het bijzonder door de geleidelijke invoering van kosteloos onderwijs, voor ieder beschikbaar en algemeen toegankelijk te maken.

** Het Verdrag inzake de Rechten van het Kind van 20 november 1989.*

Artikel 28 bepaalt dat de Lid-Staten het recht erkennen van het kind op onderwijs en teneinde dit recht geleidelijk en op basis van gelijke kansen te verwezenlijken, ervoor te zorgen de ontwikkeling van het secundair onderwijs aan te moedigen, voor ieder kind beschikbaar te stellen en toegankelijk te maken en passende maatregelen te nemen zoals de invoering van gratis onderwijs en het bieden van financiële bijstand indien noodzakelijk.

** Grondwet.*

Artikel 24, § 3, eerste lid: “De toegang tot het onderwijs is kosteloos tot het einde van de leerplicht”.

** Decreet betreffende het onderwijs-XIII-Mozaïek van 13 juli 2001.*

Artikel V.25. De Commissie beslist over de gegrondheid van klachten van belanghebbenden inzake :

1° de internationaalrechtelijke en grondwettelijke beginselen inzake de kosteloosheid van het onderwijs, de beginselen vermeld in artikel 27 van het decreet Basisonderwijs van 25 februari 1997, artikel 35 van de codificatie betreffende het secundair onderwijs, en artikel 6, 6°, van het decreet van 1 december 1998 betreffende de centra voor leerlingenbegeleiding en de

bijdrageregeling bedoeld in artikel 27bis en 27ter, § 1, van het decreet Basisonderwijs van 25 februari 1997;

2° de bepalingen van artikel 51 van het decreet Basisonderwijs van 25 februari 1997, van artikel 7 tot en met artikel 10 van de codificatie betreffende het secundair onderwijs, van artikel 14bis van het decreet van 1 december 1998 betreffende de centra voor leerlingenbegeleiding, van artikelen 95bis tot en met 95sexies van het decreet van 31 juli 1990 betreffende het onderwijs II en van artikelen 120 tot en met 125 van het decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs;

3° de niet-naleving van de bepalingen omtrent de bevoegdheden en de besluitvormingsprocedures bedoeld in artikel 18 tot en met 22 van het decreet van 2 april 2004 betreffende participatie op school en de Vlaamse Onderwijsraad.

Artikel V.26

De Commissie kan vragen van belanghebbenden behandelen over de aangelegenheden bedoeld in artikel V.25, eerste lid.

** Codex Secundair Onderwijs*

Artikel 35.

In het door de Vlaamse Gemeenschap gefinancierd of gesubsidieerd voltijds secundair onderwijs en deeltijds beroepssecundair onderwijs kan geen direct of indirect inschrijvingsgeld worden gevraagd.

Na overleg binnen de participatieraad of de schoolraad bepalen de schoolbesturen de lijst van bijdragen die aan de ouders of aan de meerderjarige leerlingen kunnen worden gevraagd, evenals de afwijkingen die op deze bijdrageregeling worden toegekend. Deze regeling wordt door middel van het school- of centrumreglement aan de ouders of aan de personen die de minderjarige leerling in rechte of in feite onder hun bewaring hebben, dan wel aan de meerderjarige leerling meegedeeld.

Artikel 36.

De kosten van het onderwijs, verstrekt in scholen en centra of afdelingen voor onderwijs, tot stand gebracht door openbare of private personen, vallen ten laste van de schoolbesturen.

Aan de gefinancierde of gesubsidieerde scholen en die aan de bij de decreet en uitvoeringsbesluiten gestelde voorwaarden voldoen, verleent de Vlaamse Gemeenschap salarissen, salaristoelagen en werkingsbudget.

Artikel 37.

Jaarlijks wordt een forfaitair werkingsbudget verleend om de kosten te dekken die verbonden zijn aan de werking en de uitrusting van de school, aan het kosteloos verstrekken van leerboeken en schoolbehoefte aan de leerplichtige leerlingen en aan de uitgaven voor de financiering van de investeringen.

Artikel 111

§ 1. Elk schoolbestuur maakt voor elk van zijn scholen een schoolreglement op waarin de rechten en plichten van elke leerling worden vastgelegd.

...

§ 1bis. Het school- of centrubestuur informeert de betrokken personen over het school- of centrumreglement voorafgaand aan de inschrijving van de leerling en bij elke wijziging.

Daarbij moeten volgende principes in acht worden genomen :

1° voorafgaand aan een inschrijving wordt het school- of centrumreglement schriftelijk of via elektronische drager aangeboden en verklaren de betrokken personen zich er schriftelijk mee akkoord;

2° bij elke wijziging van het school- of centrumreglement informeert het school- of centrubestuur de betrokken personen schriftelijk of via elektronische drager over die wijziging en de betrokken personen geven opnieuw schriftelijk akkoord. Indien de betrokken personen zich met de wijziging niet akkoord verklaren, dan wordt aan de inschrijving van de

leerling een einde gesteld op 31 augustus van het lopende schooljaar;

3° ...

4° een wijziging van het school- of centrumreglement kan ten vroegste uitwerking hebben in het daaropvolgende schooljaar, tenzij die wijziging het rechtstreekse gevolg is van nieuwe regelgeving.

Artikel 112.

In het school- of centrumreglement moeten, voor zover van toepassing, minimaal de volgende onderdelen worden opgenomen :

...

6° de financiële bijdrageregeling voor de betrokken personen, de mogelijke afwijkingen en de contactpersoon binnen de school, het centrum voor deeltijds beroepssecundair onderwijs of het centrum voor vorming van zelfstandigen en kleine en middelgrote ondernemingen voor vragen of opmerkingen dienaangaande;

7° de inspraakmogelijkheden voor de betrokken personen in de school of het centrum voor deeltijds beroepssecundair onderwijs;

...

** Decreet van 2 april 2004 betreffende participatie op school en de Vlaamse Onderwijsraad* Artikel 21

Het schoolbestuur of zijn gemandateerde legt ieder ontwerp van beslissing voor overleg aan de schoolraad voor als dat betrekking heeft op :

...

6° het beleid met betrekking tot experimenten en projecten;

7° het opstellen of wijzigen van de volgende regelingen :

a) het schoolreglement;

...

Artikel 22

Het schoolbestuur informeert tijdig de schoolraad over de geplande beslissingen die voor overleg zullen worden voorgelegd. Op basis daarvan bepaalt de raad zijn overlegagenda. Een schoolraad kan afzien van het recht op overleg. Het overleg heeft plaats in een gezamenlijke vergadering van het schoolbestuur of zijn gemandateerde en de schoolraad.

Het overleg leidt tot een verslag waarin alle standpunten worden opgenomen. Het schoolbestuur of zijn gemandateerde neemt een gemotiveerde eindbeslissing na het overleg of na de onderhandeling zoals bepaald in artikel 30 en brengt de schoolraad in kennis van de beslissing.

Wanneer een overleg niet plaatsvindt binnen een termijn van eenentwintig kalenderdagen, die ingaat de dag nadat een geplande beslissing voor overleg wordt voorgelegd, wordt het overleg geacht te hebben plaatsgevonden.

** Omzendbrief SO 78 van 27 november 2001 betreffende zorgvuldig bestuur in het secundair onderwijs.*

** Omzendbrief GD/2004/03 van 13 juli 2004 betreffende lokale participatieregeling in het basis- en secundair onderwijs.*

4.2. Bevoegdheid

De Commissie is van oordeel dat zij, rekening houdende met de aangehaalde feiten en de geldende regelgeving, bevoegd is.

4.3. Advies

4.3.1. *Kosteloosheid. Kostenbeperking. Kostenraming en ouderinformatie. Algemeen.*

4.3.1.1. Kosteloosheid

De grondwet waarborgt de kosteloze toegang tot het leerplichtonderwijs. Uit de grondwet en de regelgeving secundair onderwijs volgt dat er in het door de Gemeenschap gefinancierde of gesubsidieerde secundair onderwijs geen direct of indirect inschrijvingsgeld kan worden gevraagd. Dit wordt bevestigd door het Arbitragehof (thans: het Grondwettelijk Hof) in zijn arrest nr. 28/92 van 2 april 1992. De regel van de kosteloze toegang tot het onderwijs impliceert dat de basiskosten voor het verstrekken van onderwijs ten laste vallen van de publieke of private personen die het initiatief nemen om onderwijs aan te bieden. Zij kunnen daarvoor wel door de gemeenschap gefinancierd of gesubsidieerd worden (cf. art. 36 Codex Secundair Onderwijs).

De regel van de kosteloze toegang houdt geen recht op volledige kosteloosheid van het secundair onderwijs in. In genoemd arrest blijkt dat in de huidige stand van de regelgeving op het niveau van het secundair onderwijs de scholen van de ouders en de meerderjarige leerlingen wel een bijdrage kunnen vragen voor didactisch materiaal en voor bepaalde activiteiten en vormen van dienstverlening. Uitgesloten zijn evenwel kosten die behoren tot de basiskosten voor de organisatie van hedendaags onderwijs en een onderdeel vormen van de openbare dienstverlening van elke door de overheid gefinancierde of gesubsidieerde onderwijsinstelling.

Voor goederen en diensten waarvoor een bijdrage kan worden gevraagd mag niet meer worden aangerekend dan de kosten van de geleverde goederen of prestaties. Deze kosten moeten kunnen worden verantwoord, onder meer vanuit de eigenheid van de doelgroepen in het secundair onderwijs. De gevraagde bijdragen moeten het kenmerk behouden van een kostprijs. Dat veronderstelt enerzijds dat het gaat om door de school effectief gemaakte kosten en anderzijds dat het goederen of diensten betreft die de betrokken leerling effectief heeft ontvangen.

Er moet een lijst worden opgesteld van de bijdragen die van de ouders kunnen worden gevraagd. Deze lijst moet voor overleg aan de schoolraad worden voorgelegd en bij inschrijving of voor de start van het schooljaar via het schoolreglement aan de ouders worden meegedeeld. De regeling moet ook de mogelijkheid tot het toestaan van afwijkingen vermelden. Onder afwijkingen worden specifieke maatregelen of tegemoetkomingen verstaan voor financieel minder gegoede gezinnen. Deze regeling moet voor overleg aan de schoolraad worden voorgelegd en via het schoolreglement aan de ouders worden meegedeeld.

4.3.1.2. Kostenbeperking in het secundair onderwijs. Kostenraming en ouderinformatie.

Het secundair onderwijs mag dan niet verplicht kosteloos zijn, dit belet niet dat “passende maatregelen voor het invoeren van gratis onderwijs” voor dat onderwijsniveau behoren tot de doelstellingen van het Kinderrechtenverdrag (art. 28, § 1, b). Met haar beleid voor kostenbeperking en bevordering van gelijke kansen wil de Vlaamse Gemeenschap genoemde doelstelling van het kinderrechtenverdrag invulling geven. Het komt elke inrichtende macht toe om zich met passende maatregelen in dit gemeenschappelijk beleid in te schrijven.

Een eerste stap in de ontwikkeling van een beleid van kostenbeperking ligt op het niveau van informatie en inspraak. Zo is decretaal voorgeschreven dat de lijst van de voor de ouders te verwachten geldelijke bijdragen voor overleg aan de schoolraad voorgelegd worden. De

regelgeving waarborgt daarmee het recht van inspraak bij het beoordelen van de noodzaak of het verantwoorde karakter van bepaalde kosten en het vaststellen van de hoogte daarvan. Van dit overleg kan gebruik worden gemaakt om op school een beleid en een cultuur van kostenbeperking uit te werken en te stimuleren. Het komt de schoolraad toe om aan de achterban van de schoolraad passende informatie te verstrekken over het gevoerde overleg en het daaruit voortkomend beleid.

De bijdrageregeling wordt in het schoolreglement opgenomen. De bijdrageregeling kan uiteraard geen uitgavenposten bevatten die ten laste vallen van de instelling. Verder moet, om aan de betrachtingen van de decreetgever en de noden van de ouders te voldoen, de bijdrageregeling volledig zijn en zo nauwkeurig als bij de aanvang van het schooljaar mogelijk is. Alle redelijkerwijze te verwachten bijdragen moeten worden vermeld. Een goede regeling zal ook transparant zijn opgesteld. Dat veronderstelt onder meer dat een duidelijk onderscheid wordt gemaakt tussen verplichte en facultatieve bijdragen en de activiteiten die daar onder horen.

4.3.2. Toepassing.

Verzoeker stelt dat hij begin dit schooljaar 20 minilaptops (kostprijs 6.000 euro) heeft gekocht. Hij wenst, mede op vraag van de leerkrachten, op die weg verder te gaan en nog meer mini-laptops aanschaffen. Aan de leerlingen zou voor het gebruik ervan tijdens de lessen jaarlijks een bedrag van 30 tot 35 euro via de schoolfactuur als huur aangerekend worden. Dit zou neerkomen op ongeveer één euro per schoolweek.

Verzoeker haalt voor de invoering van het systeem o.m. als argument aan dat hierdoor de verplichte aankoop van een wetenschappelijk rekentoestel vervalt (bedraagt tussen de 75 en 100 euro), dat er minder boeken gehuurd dienen te worden (voor wiskunde in de vierdes vervallen er nu al enkele huurboeken) en dat op termijn nog andere zaken zouden kunnen wegvallen (bv. aankoop tabel van Mendelejev, huur of aankoop van een atlas, enz.).

Uit de vraag blijkt niet over hoeveel mini-laptops de school voor een populatie van 650 leerlingen in de toekomst zal beschikken¹.

Wel blijkt uit de toelichting bij de vraag dat vooral de tweede graad en binnen die graad vooral het vierde jaar baat hebben bij het gebruik van de mini-laptops. Zo zouden voor het vierde jaar al enkele huurboeken voor wiskunde vervallen. Ook zou de verplichte aankoop van een wetenschappelijk rekentoestel vervallen maar het is voor de Commissie niet duidelijk of dit voor alle leerlingen dan wel voor een welbepaalde graad en/of richting geldt. Hierbij moet worden opgemerkt dat de voorbeelden die worden aangehaald op het vlak van kostenbesparing stuk voor stuk betrekking hebben op individualiseerbare leermiddelen.

De Commissie heeft in het verleden al gesteld dat in de huidige stand van de regelgeving de iPad in het secundair onderwijs kan beschouwd worden als een geïndividualiseerd werkinstrument (zie CZB/V/KSO/2012/307) en dat de kostprijs van verplicht gestelde leermiddelen wel kan worden aangerekend aan de leerlingen op voorwaarde dat het om individualiseerbare leermiddelen en kosten gaat (zie CZB/V/KSO/2010/273). Daarentegen wordt het vragen van een bijdrage voor duurzame leermiddelen die voor een globaal gebruik bestemd zijn en binnen het patrimonium van de school blijven als een indirect inschrijvingsgeld beschouwd omdat een dergelijke bijdrage geen direct verband heeft met een

¹ Uit het verslag van de schoolraad van 21 april 2016 dat na de zitting werd overgemaakt, blijkt dat de school thans over een 50-tal tablets beschikt.

duidelijk individualiseerbare dienstverlening van de school (zie CZB/VKSO/2007/171).

Uit de vraag blijkt dat de mini-laptops door verschillende leerlingen van verschillende graden doch niet in gelijke mate zouden worden gebruikt. De mini-laptops zouden ook opgeborgen worden in het leslokaal waar zij in hoofdzaak op dat moment worden gebruikt en dus niet worden meegegeven aan de leerlingen om er tijdens de schooldag tijdens diverse lessen gebruik van te maken. Het gebruik van de mini-laptops is bijgevolg niet gelijk voor alle leerlingen en is niet voor alle leerlingen in gelijke mate kostenbesparend. Desondanks wil de school voor het gebruik van de mini-laptops aan alle leerlingen, dus ook voor de leerlingen die minder gebruik maken van de mini-laptops en voor wie de kostprijs van andere leermiddelen niet noodzakelijk wegvalt, eenzelfde forfaitair bedrag van 30 tot 35 euro aanrekenen. Dit betekent dat leerlingen die zo goed als geen gebruik maken van die laptops en voor wie de kost van andere leermiddelen niet vervalt, een extra bijdrage van 30 tot 35 euro verschuldigd zullen zijn.

Zoals hierboven werd aangehaald, heeft de Commissie in het verleden al herhaaldelijk gesteld dat de kostprijs voor verplicht gestelde leermiddelen kan aangerekend worden op voorwaarde dat het om individualiseerbare leermiddelen en kosten gaat. Nu niet blijkt dat het gebruik van de laptops voor alle leerlingen gelijk en in dezelfde mate kostenbesparend zal zijn, is de Commissie van oordeel dat van individualiseerbare leermiddelen waarvoor aan alle leerlingen eenzelfde kost kan aangerekend worden, geen sprake kan zijn. Een optie zou mogelijks kunnen zijn dat de school, in functie van het gebruik en het kostenbesparend effect ervan, per graad en/of richting met gedifferentieerde tarieven werkt. Het is de verantwoordelijkheid van de school om dan ook aan te tonen dat het gehanteerde tarief in verhouding staat tot het veronderstelde gebruik en dat een verschil in gebruik in overeenstemming is met een verschil in tarief.

In het verslag van de schoolraad van 21 april 2016 staat vermeld dat er sinds dit schooljaar gestart werd met tablets voor de 2^e graad. Verder blijkt uit de vraag dat vooral voor het vierde jaar het gebruik van de tablets kostenbesparend (geen huurboeken voor wiskunde) is. Gelet op deze gegevens is de Commissie van oordeel dat de school het aanrekenen van een huurgeld voor het gebruik van de laptops voorlopig best tot de tweede graad beperkt.

De Commissie kan de school in haar argumentatie om aan elke leerling een huurbedrag te vragen volgen indien dit effectief kostenbesparend zou zijn voor alle leerlingen. Ook heeft de Commissie alle begrip voor de moeilijkheden die scholen ondervinden op het vlak van ICT-implementatie. De Commissie kan evenwel niet voorbijgaan aan het feit dat in het verleden steeds werd aangenomen dat er maar voor individualiseerbare leermiddelen kosten kunnen aangerekend worden en dat indien de individuele dienstverlening niet aantoonbaar is, de tablets geacht moeten worden te behoren tot de door de school zelf te bekostigen ICT-infrastructuur (cf. de overwegingen van de Commissie in CZB/V/KSO/2010/273, CZB/KL/KSO/2011/288 en CZB/V/KSO/2012/307).

De Commissie verwacht van de school dat ze in het licht van deze vaststellingen haar voorstel aan een nieuw onderzoek onderwerpt en hierover met de schoolraad in overleg gaat. De Commissie vestigt hierbij de aandacht op het feit dat krachtens artikel 111 van de Codex Secundair Onderwijs een wijziging van het schoolreglement en dus ook van de bijdrageregeling die er een onderdeel van vormt, vóór de aanvang van het schooljaar moet goedgekeurd zijn en dat de ouders hun schriftelijk akkoord met de wijziging moeten hebben gegeven.

4.3.3. De Commissie komt tot volgend advies:

De kostprijs van verplicht gestelde leermiddelen kan worden aangerekend aan de leerlingen op voorwaarde dat het om individualiseerbare leermiddelen en kosten gaat. Uit de feitelijke gegevens blijkt dat het gebruik van de mini-laptops niet voor alle leerlingen gelijk en niet voor alle leerlingen in gelijke mate kostenbesparend is. De Commissie meent dan ook dat de school voorsnog de individuele dienstverlening die het aanrekenen van kosten in gelijke mate aan alle leerlingen kan verantwoorden, niet heeft aangetoond.

De Commissie meent dat het voorstel rond het huren van mini-laptops in zijn huidige vorm niet beantwoordt aan de voorwaarden die uit de regelgeving met betrekking tot het aanrekenen van kosten in het secundair onderwijs volgen en waarover de Commissie zich al herhaaldelijk heeft uitgesproken.

Brussel, 3 juni 2016

Marleen Broucke
Secretaris

Bengt Verbeeck
Voorzitter